

Onderwerp: Jaarstukken 2019 Gemeente Diemen

Datum: 28 mei 2020

Steller: K. Deutekom

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten

Gevraagde beslissing

Gevraagde beslissing:

1. De 'Jaarstukken 2019' bedoeld voor de controle door de accountant vast te stellen;
 2. Het rekeningresultaat 2019 bepalen op € 734.000;
 3. Akkoord te gaan met de volgende bestemmingsvoorstellen:
 - a. € 70.000 over te hevelen gelden* voor Gezond in de Stad (GIDS);
 - b. € 22.000 over te hevelen voor het voltooiën van de herziening van het erfpachtstelsel;
 - c. € 30.000 over te hevelen voor de opwaardering Bergwijckpark-Zuid;
 - d. € 77.000 over te hevelen voor het klimaatbeleid openbare ruimte;
 - e. € 40.000 over te hevelen voor de verdere implementatie van het participatiebeleid;
 - f. € 202.000 te storten in de Reserve Duurzaamheid voor de transitievisie warmte;
 - g. € 10.000 over te hevelen voor klimaatmaatregelen in wijken;
 - h. € 25.000 over te hevelen voor energieloketten;
 - i. € 71.000 over te hevelen voor de delftprogrammering Ruimtelijke adaptie;
 - j. € 187.000 (het restantsaldo) te storten in de Algemene reserve;
 4. Akkoord te gaan met de volgende reservemutatie:
 - a. € 179.000 vanuit de Reserve Grondzaken over te hevelen naar de Algemene Reserve.
 5. Akkoord te gaan met de toegestane rechtmatige begrotingsoverschrijdingen (zie bijlage 'Rechtmatigheid Jaarstukken 2019').
- met over te hevelen gelden wordt bedoeld dat het niet bestede budget uit 2019 wordt overgeheveld naar 2020 voor de benoemde activiteit

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

De jaarrekening 2019 sluit af met een positief saldo van € 734.000. In de 4de kwartaalbrief 2019 werd een positief saldo van € 785.000 miljoen verwacht. Uiteindelijk is het saldo € 51.000 lager dan verwacht. Toch hebben zich nog enkele grote afwijkingen voorgedaan. De meest opvallende afwijkingen zijn:

- een nadeel van bijna € 1,3 miljoen op het programma 'Sociaal domein' door vooral de hogere kosten voor jeugdzorg;
- een voordeel van € 0,5 miljoen bij het programma 'Inkomen en armoedebeleid' als gevolg van een hogere Rijksbijdrage en lagere kosten voor de bijstandsuitvoering;
- een nadeel van bijna € 0,6 miljoen op het programma 'Samen Besturen' door een extra dotatie aan de voorziening pensioenen;
- een voordeel van € 1,0 miljoen op het hoofdstuk 'Financiën' als gevolg van een hogere algemene uitkering en lagere rentekosten.

In de jaarstukken is een gedetailleerd overzicht opgenomen met de belangrijkste afwijkingen per programma en de toelichting daarop.

Toelichting

Inhoud van het voorstel

In bijgevoegde versie van de jaarrekening zijn de opmerkingen van de accountant verwerkt. In het accountantsverslag zijn de bevindingen terug te lezen. De accountant geeft een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid en rechtmatigheid.

- *Positief rekeningresultaat 2019*

We sluiten 2019 af met een positief rekeningsaldo. Het rekeningsaldo 2019 bedraagt € 734.000.

De regelgeving schrijft voor dat het rekeningresultaat bestaat uit een resultaat voor verrekening met de reserves en een resultaat na verrekening met de reserves. Deze opbouw ziet er als volgt uit:

	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 na wijzigingen	Realisatie 2019
Totaal baten	80.732	88.614	84.997
Totaal lasten	-82.582	-89.171	-85.421
Saldo voor verrekening met reserves	-1.850	-557	-424
Onttrekkingen uit reserves	1.720	2.570	2.388
Dotaties aan reserves	-90	-1.228	-1.230
Mutaties reserves	1.630	1.342	1.158
Saldo van lasten	-220	785	734

Bestemming rekeningresultaat 2019

Voorstel is het saldo van de jaarrekening te storten in de Algemene Reserve zodat het weerstandsvermogen verder toeneemt.

Bestemmingsvoorstellen

Bestemmingsvoorstellen		734
Sociaal		
1. Gezond in de stad (GIDS) gelden		-70
Gebiedsontwikkeling		
2. Herziening erfpachtstelsel		-22
3. Opwaardering Bergwijckpark-Zuid		-30
Leefomgeving en klimaat		
4. Klimaat beleid openbare ruimte		-77
Samen besturen		
5. Participatie		-40
Financiën		
6. Transitievisie warmte		-202
7. Klimaatmiddelen wijkaanpak		-10
8. Energieloketten		-25
9. Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie		-71
Totaal bestemmingsvoorstellen		-547
Totaal toe te voegen aan de Algemene Reserve		187

Toelichting op bestemmingsvoorstellen.

1. Gezond in de stad (GIDS) gelden

De GIDS gelden zijn enigszins diverse jaren overgehouden om zodoende een buurtkamer te kunnen realiseren. Om dit mogelijk te maken zullen de middelen in 2019 die zijn overgebleven moeten worden overgeheveld naar 2020. In mei 2020 is voorzien dat de buurtkamer is gerealiseerd. Per saldo gaat het om een bedrag van € 70.000.

2. Herziening erfpachtstelsel

In 2019 is de herziening van het Diemens erfpachtstelsel voorbereid. Een langer traject van inspraak heeft geleid tot het verschuiven van de besluitvormingstermijn naar 2020. In 2019 is € 205.000 budget aangevraagd in de 2e kwartaalbrief 2019 voor herziening van dit erfpachtstelsel. Het onbenutte deel, € 22.000, wordt overgeheveld naar 2020.

3. Opwaardering Bergwijckpark-Zuid

In de begroting 2019 is incidenteel € 50.000 budget toegekend voor de opwaardering van Bergwijckpark-Zuid. De werkzaamheden aan de 'Opwaardering Bergwijckpark' hebben echter langer geduurd dan vooraf verwacht. In 2019 is € 20.000 ten laste van het budget geboekt. Het onbenutte deel van € 30.000 wordt overgeheveld naar 2020.

4. Klimaat beleid openbare ruimte

In 2019 is er voor klimaatbeleid openbare ruimte een budget opgenomen van € 100.000. Van dit budget is € 15.000 uitgegeven. Er zijn in de loop van 2019 een aantal projecten gestart om dit budget te gebruiken. Met het vrijkomen van het vergroeningsbudget is in het 3de kwartaal 2019 een nieuw plan gemaakt voor het vergroenen van straten en het meer aanplanten van bomen in de woonwijk De Sniep Zuid. De kosten hiervan zijn begroot op € 77.000. Wij stellen voor dit budget over te hevelen naar 2020.

5. Participatie

Voor de jaren 2018 en 2019 is jaarlijks € 50.000 budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van participatiebeleid en de implementatie daarvan. In 2018 is voor het opstellen van het participatiebeleid extern ingehuurd. Vanaf 1 september 2019 is onze eigen participatieadviseur van start gegaan. De implementatie is eind 2019 gestart. Voorstel is € 40.000 over te hevelen naar 2020 voor de verdere implementatie van het participatiebeleid.

6. Transitievisie warmte

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. De nadruk bij deze middelen ligt op de ondersteuning van de decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte. In de Decembercirculaire 2019 is duidelijk geworden dat alle gemeenten een bijdrage van € 202.101 ontvangen voor het opstellen van de Transitievisies Warmte. In 2019 is nog geen gelegenheid geweest deze middelen in te zetten. Voorstel is deze incidentele middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid.

7. Klimaatmiddelen wijkaanpak

Voor de start van het opstellen van uitvoeringsplannen op wijkniveau wordt in de Decembercirculaire 2019 € 10.000 extra ontvangen. Deze middelen worden grotendeels toegekend aan de 27 proeftuinen aardgasvrije wijken.

8. Energieloketten

Om bewoners en particuliere gebouweigenaren de komende periode goed te informeren wordt € 25.000 beschikbaar gesteld voor energieloketten.

9. Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie

In het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie zijn middelen gereserveerd voor uitvoeringspilots op het gebied van ruimtelijke adaptatie. Voor deze middelen is door Diemen een afzonderlijke aanvraag ingediend en toegekend. In de decembercirculaire 2019 worden de middelen voor procesondersteuning aan gemeenten beschikbaar gesteld. Voor Diemen gaat het voor 2019 en 2020 respectievelijk over een bedrag van € 71.000 en € 80.000. Deze middelen zijn door de afdeling Ruimtelijk Beheer geclaimd in het kader van een gezamenlijke aanvraag met andere gemeenten. In 2019 zijn nog geen kosten gemaakt, voorstel is het budget over te hevelen naar 2020.

Het restant van het saldo, € 187.000, toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Beslispunten reservepositie

De jaarrekening bevat enkele beslispunten die geen invloed hebben op het rekeningsaldo maar alleen op de reservepositie. Het betreft de uitvoering van bestaande beleidsregels.

- ***Duurzaamheidsbudget 2019***

In het coalitieakkoord 'Duurzaam Samenleven' is budget vrijgemaakt voor duurzaamheid. Vervolgens is afgesproken dat de niet benutte middelen gestort zouden worden in de bestemmingsreserve Duurzaamheid. Per 1 januari 2019 bedroeg deze reserve € 520.000. In 2019 is € 80.000 aan onbenutte middelen toegevoegd. Daarmee komt de stand van de reserve per 31 december 2019 op € 600.000.

- ***Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing***

Voor de egalisatie van het tarief afvalstoffenheffing is een egalisatievoorziening in het leven geroepen. Per 1 januari 2019 bedroeg de stand van deze voorziening € 263.000. Per saldo is op de exploitatie van de afvalstoffenheffing een tekort ontstaan van € 377.000. Deels kon dit gedekt worden door inzet van het saldo van de egalisatievoorziening. Het restant, € 114.000 is ten laste van het rekeningsaldo gebracht. Verrekening van dit bedrag zal meegenomen worden bij de bepaling van het tarief afvalstoffenheffing in de begroting 2021. De tarieven 2020 zijn immers al vastgesteld.

- ***Egalisatiereserve parkeren***

Voor de egalisatie van het tarief parkeren is een egalisatiereserve gevormd. Met name omdat de afrekening van vergunningen tweejaarlijks plaatsvindt. De stand van de reserve bedraagt per 1 januari 2019 € 222.000. Dit jaar was een onttrekking voorziening van € 140.000. Omdat de werkelijke parkeeropbrengsten fors hoger zijn heeft in 2019 geen onttrekking hoeven plaatsvinden maar heeft een dotatie van € 9.000 plaatsgevonden. Per 31 december 2019 bevat de reserve € 231.000. Uitgangspunt is dat de parkeerexploitatie kostendekkend is. Bij de actualisering van de Verordening Parkeren wordt deze 'meevaller' meegenomen bij de berekening van de tarieven.

- ***Incidentele inhuur nieuwe projecten***

In 2018 is er € 2,5 miljoen incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de inhuur van capaciteit en kennis voor nieuwe projecten. Het toegekende budget is verdeeld over drie jaar (in 2018 € 1.125.000, in 2019 € 820.000 en in 2020 € 575.000).

In 2018 is niet het gehele budget van € 1.125.000 ingezet. In 2019 is juist meer ingezet dan het budget van € 820.000. Werkelijk is er in 2019 voor € 919.000 ingehuurd. Hiervan is in de 3de kwartaalbrief 2019 melding gemaakt.

Over de jaren heen worden meer- en minderkosten verrekend met de Algemene reserve.

Onderstaande verrekening van de reserve is nog niet in de cijfers van de Jaarstukken 2019 verwerkt en is daarom ook als apart besispunt opgenomen.

➤ ***Verrekening reserve Grondzaken met Algemene reserve***

Bij de besluitvorming van de jaarstukken 2018 heeft een extra dotatie van € 179.000 plaatsgevonden zodat de reserve Grondzaken niet negatief zou worden. In 2018 is de reserve Grondzaken dermate aangevuld dat de dotatie van vorig jaar vanuit de Algemene reserve weer teruggedraaid kan worden. Voorstel is € 179.000 vanuit de Reserve Grondzaken terug te storten naar de Algemene reserve.

Algemene Reserve

Onderstaand de stand van de Algemene reserve na verrekening van het rekeningsaldo 2019.

Ontwikkeling Weerstandsvermogen	
Algemene reserve (inclusief risicoreserve)	
- stand per 1 januari 2019	17.696
- mutaties	-863
Stand per 31 december 2019	16.833
Reserve grondzaken	
- stand per 1 januari 2019	299
- mutaties	-11
Stand per 31 december 2019	288
Saldo Jaarrekening 2019	734
Bestemmingsvoorstellen	-547
Stand inclusief besluiten Jaarrekening 2019	17.308

Ratio weerstandsvermogen

➤ De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'uitstekend'.

De algemene reserve is ook in 2019 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Grondexploitatie Plantage De Sniep loopt steeds meer naar het einde waardoor de risico's afnemen terwijl bij Holland Park juist kansen zijn benut door een gunstige aanbesteding. Grote projecten als de Oost-West as en de ondertunneling van het spoor leveren extra risico's op. Door interne beheersmaatregelen trachten we zo goed mogelijk de risico's te beperken en de kansen te benutten.

➤ De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

Het aantal structurele risico's is afgenomen. Enkele risico's zijn dermate klein geworden dat deze niet meer als risico worden gekenmerkt. De open-einde regelingen (bijstand en sociaal domein) vormen de grootste risico's. Dit jaar bleek in de bijstandsvoorziening juist een voordeel te ontstaan terwijl het risico op de kosten voor specialistische jeugdhulp zich wel heeft voorgedaan. Zowel lokaal als in regionaal verband worden maatregelen genomen om de kosten binnen jeugdzorg beter beheersbaar te maken. Omdat incidentele gevallen veel meerkosten met zich mee kunnen brengen blijft dit lastig.

In 2019 is de evaluatie (herijking) afgerond en is een nieuwe verdeelsleutel voor de Staf en Bedrijfsvoering van Duo+ vastgelegd. Hiermee is dit niet meer als risico opgenomen maar zijn de effecten direct in deze jaarrekening en toekomstige budgetten verwerkt.

Gevolgen en risico's

Financieel

Zoals vermeld heeft het niet tijdig en volledig aanleveren van verbijzonderde interne controles (VIC) een vertraging in de planning veroorzaakt. De VIC-werkzaamheden zijn ondergebracht bij Duo+. De vertraging van de VIC-werkzaamheden heeft geleid tot inzet van extra capaciteit bij de accountant, Duo+ en binnen de eigen organisatie. In een eerder stadium heeft de accountant al aangegeven dat deze vertraging zou leiden tot meerwerk (verwacht € 10.000). Duo+ is en voelt zich verantwoordelijk voor deze vertraging en heeft aangegeven deze meerkosten op zich te nemen. Dit geldt overigens voor de meerwerkkosten van alle drie de DUO-gemeenten. De toestemming tot meerwerk en de dekking van deze kosten door Duo+ is besproken met de auditcommissie. De auditcommissie is met deze handelswijze akkoord gegaan zolang de accountant duidelijk inzichtelijk maakt hoe deze meerkosten zijn opgebouwd.

○ Evaluatie

Zoals ieder jaar wordt het jaarrekeningproces na afloop van de controles bij de drie gemeenten geëvalueerd. Het knelpunt van de VIC-werkzaamheden is vooruitlopend op de evaluatie al opgepakt. In 2019 is, destijds om moverende redenen, gekozen de VIC-werkzaamheden uit te besteden bij een derde. De praktijk heeft uitgewezen dat deze keuze 'ongelukkig' is geweest. Inmiddels zijn de werkzaamheden ondergebracht bij de stafafdeling van Duo+ en zijn er eigen medewerkers aangenomen. In 2020 zetten we in op een kwalitatieve verbetering en betere borging van de VIC-werkzaamheden.

Juridisch

De jaarstukken moeten vóór 15 juli worden vastgesteld door de Raad.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2019 gemeente Diemen
2. Accountantsverslag 2019 – Verstegen accountants en adviseurs
3. Accountantsverklaring Jaarstukken 2019 (volgt nog)
4. Rechtmatigheid Jaarstukken 2019

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
De heer J.D. de Kort

de burgemeester,
De heer E. Boog

Onderwerp: **Jaarstukken 2019 Gemeente Diemen**
20-32

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 12 mei
en het advies van de auditcommissie d.d. 26 mei

Besluit

1. De 'Jaarstukken 2019' bedoeld voor de controle door de accountant vast te stellen;
2. Het rekeningresultaat 2019 bepalen op € 734.000;
3. Akkoord te gaan met de volgende bestemmingsvoorstellen:
 - a. € 70.000 over te hevelen naar 2020 voor Gezond in de Stad (GIDS0;
 - b. € 22.000 over te hevelen naar 2020 voor het voltooiën van de herziening van het erfpachtstelsel;
 - c. € 30.000 over te hevelen naar 2020 voor de opwaardering Bergwijkpark-Zuid;
 - d. € 77.000 over te hevelen naar 2020 voor het klimaatbeleid openbare ruimte;
 - e. € 40.000 over te hevelen naar 2020 voor de verdere implementatie van het participatiebeleid;
 - f. € 202.000 te storten in de Reserve Duurzaamheid voor de transitievisie warmte;
 - g. € 10.000 over te hevelen naar 2020 voor klimaatmaatregelen in wijken;
 - h. € 25.000 over te hevelen naar 2020 voor energieloketten;
 - i. € 71.000 over te hevelen naar 2020 voor de deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie;
 - j. € 187.000 (het restantsaldo) te storten in de Algemene reserve;
4. Akkoord te gaan met de volgende reservemutatie:
 - a. € 179.000 vanuit de Reserve Grondzaken over te hevelen naar de Algemene Reserve.
5. Akkoord te gaan met de toegestane rechtmatige begrotingsoverschrijdingen (zie bijlage 'Rechtmatigheid Jaarstukken 2019').

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 2 juli 2020

De voorzitter,

De griffier,